

platí i tehdy, když žaloba byla obmezena jen na útraty sporu. Ovšem musí soud i tu zpravidla řešiti otázky, které by býval musil řešiti, kdyby byl rozhodoval o původní neobmezené žalobní žádosti, neboť jen tak může dospěti k úsudku, kdo by byl ve sporu zvítězil aneb podlehl a tedy byl býval útraty sporu získal aneb hradil. Avšak to učiní soud toliko v důvodech svého rozhodnutí, nikoli v jeho rozhodovacím výroku (enunciátě), a nepodléhá proto tato část jeho rozhodnutí opravnému prostředku. Kdyby však určovací návrh o tom byl přípustný, musilo by o něm podle Šu 236 c. ř. s. býti uznáno rozsudkem, jenž by podléhal pořadu právních prostředků. Tím by bylo stranám ponecháno na vůli, by určovacím návrhem o základním právním poměru, na němž útratové rozhodnutí závisí, donutily soud k výslovnému rozhodnutí o něm v rozsudkovém enunciátě a si takto oklikou zjednaly možnost, útratové rozhodnutí soudu druhé stolice napadati dovoláním. Důsledek ten by se zřejmě přičil vytčenému úmyslu zákonodárce o opravných prostředcích proti útratovým rozhodnutím soudu druhé stolice a nelze proto vyličený postup míti za dovolený. Bylo tudíž určovací návrh žalobkyně pokládati za nepřípustný a bylo jej k dovolání žalované zamítnouti. Tím se ovšem stalo celé rozhodnutí obou nižších soudů — mimo výrok o útratách — bezpředmětným.

Čís. 5101.

Majitel domu ručí dle Šu 1319 obč. zák. za jeho vadný stav, třebaž byl nepřítomen a zřídil správce domu. Péče, uložená Šem 1319 obč. zák. držitelům domů, jest zostřená a jest na ně přesunuto důkazní břímě.

(Rozh. ze dne 9. června 1925, Rv I 824/25.)

Žalobce byl poraněn omítkou, spadlou s domu čp. 3 v P. Žalobní nárok na náhradu škody proti správci domu a spolumajitelkám domu, nebydlícím v P., procesní soud první stolice neuznal důvodem po právu. Odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po právní stránce byla věc odvolacím soudem posouzena správně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Především nelze přisvědčiti žalované straně k jejím vývodům, že žalované majitelky domu proto, že v domě, s něhož kus římsy spadl a žalobce poranil, pokud se týče vůbec v místě nebydlí a správu domu svěřily jinému, nejsou držitelkami domu po rozumu Šu 1319 obč. zák. a že již z tohoto důvodu za poškození žalobcovo neručí. Jsouce jen nepřítomny, jinak však podrževše vládu nad domem, mají žalované majitelky domu plnou možnost, byť ne osobně, o řádný stav domu pečovati a potřebná opatření k odvrácení nebezpečí z případného vadného stavu domu učiniti. Nevynaložena-li tato péče, jsou i nepřítomné majitelky domu právy ze škody z toho vzniklé. Jmenováním správce se tohoto ručení, ježto jím je právě zákon v Šu 1319 obč.

zákona ukládá, zbavití nemohou. Pokud jde o to, že odvolací soud dospěl k názoru, že žalovanou stranou náležitá péče k odvrácení hrozícího nebezpečí z vadného stavu domu, pokud se týče římsy a omítky vynaložena nebyla, že důkaz o tom se žalované straně nepodařil, jest názoru odvolacího soudu přisvědčiti. Jde o právní názor a nikoli jen o skutkové zjištění nebo skutkový závěr a proto není opodstatněna výtka žalované strany, že se proti ustanovení Šu 498 c. ř. s. odvolací soud odchýlil od názoru prvního soudu. Dotyčný názor odvolacího soudu odpovídá skutečností, zjištěným odvolacím soudem. Přihlížeti k okolnostem nezjištěným, žalovanou stranou v dovolání uváděným, vzhledem k Šu 504 c. ř. s. nelze. Podle zjištění odvolacího soudu byl na domě, o nějž jde, vadný nadodkapní žlab a vadná byla římsa i omítka pod žlabem; nadodkapní žlab měl od rzi šest dírek, z nichž zatékalo na římsu a omítku a z římsy, pokud se týče též z omítky odpadl kus značného rozsahu. Tento stav byl tu již před žalobcovou nehodou. Vadnost nadodkapního žlabu byla, jak zjištěno, jen z hlízka a při zevrubném prohlédnutí zpozorovatelná, naproti tomu vadnost římsy byla pro každého viditelná. Ušla-li pozornosti žalované strany, jejího správce domu a nebylo-li ničeho zařízeno k odvrácení nebezpečí, hrozícího z tohoto stavu domu, právem usoudil odvolací soud na nedostatek potřebné péče podle Šu 1319 obč. zák. Mylně má žalovaná strana za to, že § 1319 obč. zák. neukládá držitelům budov a staveb péče větší, než jest péče obyčejná, jak ji stanoví § 1297 obč. zák. Ježto třetí osoby se před nebezpečím v Šu 1319 obč. zák. uvedeným nemohou vůbec nebo se mohou jen ztěžka ochrániti, ukládá se v tomto Šu držitelům domů a staveb péče nikoli jen obyčejná, nýbrž ztřeštěná a na ně přesunuto mimo to i břímě důkazní (sb. n. s. čís. 3315). Této zvýšené péči, uložené držitelům domů a staveb zajisté neodpovídalo, když přes to, že vadný a nebezpečný stav římsy a omítky trval, jak zjištěno, několik dní nebylo ničeho k odstranění jeho a nebezpečí z něho hrozícího zařízeno.

Čís. 5102.

Na dlužníkův spoluvlastnický podíl na hmotné věci movité jest vésti exekuci podle §§ 249 a násl. ex. ř., je-li věc ve výlučné moci dlužníkově. Pokud lze tu odporovati exekuci žalobou spoluvlastníka dle Šu 37 ex. ř.

(Rozh. ze dne 9. června 1925, Rv I 1027/25.)

Žalobkyně opírala žalobu podle Šu 37 ex. ř. o tvrzení, že předměty (movité věci), pro pohledávku žalovaného proti Rudolfu V-ovi ideální polovicí exekučně zabavené, jsou jejím výhradním vlastnictvím. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc s poukazem, by, doplně jednání, znovu rozhodl.